

nad 10.000 gld. Trdili so naravnost, da bi se v tako kratki dobi ne pridobilo toliko »plačilo pridnosti« brez Janševih poprej neznanih pomočkov, zlasti ne brez tega, da bi se bile vozile čebele na pašo »na ajdovo polje«. Ta »kranjski« ali »Janšev način« namreč tedaj tam še ni bil znan. Janša je imel l. 1770 16 panjev, l. 1771 jih je bilo že 66, leta 1772 pa celo 300.

V tiskanem »navodilu« za državne čebelarstvo učitelje (8 aprila 1775) čitamo, da se je smelo takrat v javnih čebelarstvih šolah učiti samo po »preizkušenih načelih, ki po njih uči prvi čebelarstvo učitelj Janša«.

Toda Janša ni svojih naukov razširjal samo ustno, temveč tudi pismeno. V kratki dobi je napisal dve knjigi o čebelah in čebelarstvu. Prva knjiga »Razprava o rojenju čebel«, je izšla še pred koncem drugega leta njegovega čebelarjenja na Dunaju, to je leta 1771, seveda v nemškem jeziku.

V »Razpravi« pripoveduje Janša, kako je začel čebelariti in kako se je pravičil z umnim čebelarstvom; nadalje govori o tem, kako nam koristijo čebele s sladkim medom in dragim voskom. Razlaga, kako je vzljubil že z mladih nog te stvarce, s kako radovednostjo je opazal njih uredbo, red, delo in skrivnosti ter o njih premišljeval.

Janša je že v svoji »Razpravi« obljubil, da bo podal čebeloljubom iz svojih dolgih izkušenj kaj obilnejšega iz te panoge gospodarstva. In res je delal in pisal na vse pretege, kadarkoli je imel časa, da bi podal popoln nauk o čebelarstvu. Toda preden ga je mogel izdati, ga je dohitela smrt. Umrli je, star še 39 let, 13. septembra leta 1773 na Dunaju za vročinsko boleznijo, kakor je zapisano v protokolih dunajskega mestnega magistrata.

Dasi Janša ni doživel veselja, da bi videl svoj drugi umotvor med narodom, vendar to dragoceno delo ni propadlo. Našel se je na srečo ves rokopis in dve leti po pisateljevi smrti je izšel njegov »Popolni nauk o čebelarstvu«, seveda zopet v nemškem jeziku. Izdal ga je njegov učenec in naslednik Jos. Münzberg. Delu je dodanih 7 slik v bakrorezu; kažejo nam podoba satovja z matico, čebelo in trotom, ki ne zmoremo niti danes boljših, in še več drugih podob čebelarstvih priprav z njihovimi deli vred. Omembe vredna je slika, ki predčuje take panje, kakor jih je rabil Janša sam, pa tudi navadne kranjiče. Dalje sta narisana dva čebelnjaka različne velikosti, voz za prevažanje čebel in še nekaj čebelarkega orodja in posodja. Vse te slike je naredil Janša sam.

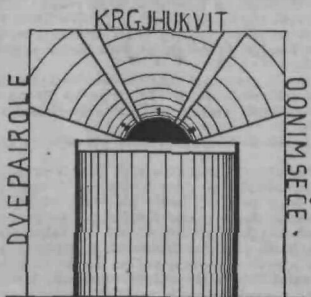
To delo je uživalo silen ugled in je doživelo v kratkem času še dve nemški izdaji. Obe Janševi knjigi sta danes velika redkost, pred vsem v naši državi.

Janša je brez dvoma duševni velikan med čebelarji. Poznal je že vse skrivnosti iz življenja čebel, ki je nanje sedanjost tako ponosna.

Ni torej čudno, če so imenovali že nekdanj Janšo »našega domorodca, vel'ega vojvoda in očeta čebelarstva«, da je Janša ne le prvi čebelar v vsem cesarstvu, ampak celo kralj čebelarstvi v vsej Evropi in če je končno krstil njegov »Nauk o čebelarstvu« za »Čebelarstvo sv. pismo«.

Večnega spomina, so dostojne zlasti te-le Janševe besede in vredne, da se zapišejo z zlatimi črkami: »Jaz ne končam nobene čebele zaradi medu in voska, ampak jih ohranim žive in zdrave, da mi nosijo drugo leto zopet voska in medu.« (Po Raiču.)

Ogenj.

Imena rešivcev sprejemamo do 10. vsakega meseca.

Nagrade so:

1. Mladinska knjiga.
2. Vezan »Vrtec« z »Angelčkom«.
3. Molitvenik »Večno življenje« z zlato obrezo. — Kar si kdo izbere;

Kdor pravilno reši uganke v vseh desetih
številkah in je izžreban, gre na morje —

z a s t o n j
